

ПАМ'ЯТІ ОЛЬГИ МАРКІВНИ СЕРЬОГІНОЇ

10 травня 2008 р. зупинилося невтомне серце Ольги Марківни Серьогіної - заслуженого працівника культури Української РСР, професійна і громадська діяльність якої була відзначена за часів незалежності України пенсією "За особливі заслуги перед Україною". О.М.Серьогіна увійшла в історію, передусім, як zodчий однієї з найбільших українських бібліотек, яка протягом десятиліть здійснювала інформаційне і документне забезпечення найважливіших народногосподарських проблем, сприяючи розвитку науково-технічного прогресу республіки.

О.М.Серьогіна народилася 27 грудня 1920 р. в осередку світової цивілізації – селі Трипілля під Києвом. Змалку вона вирівнялася потягом до знань. Вивчившись у чотирирічному віці читати, протягом усього життя не розлучалася з книгою. Велика Вітчизняна війна не дала здійснитися мріям про щасливе життя та закінчення Київського політехнічного інституту. Доля врятувала зв'язкову партизанського загону, яка двічі перебувала за мить від смерті, для подальших творчих років мирного життя. У повоєнний час дочка репресованого капітана дальнього плавання Марка Мироновича Євдоченка закінчила Московський державний бібліотечний інститут (нині – Московський державний університет культури і мистецтв).

1952 р. Ольга Марківна прийшла працювати бібліографом до книгозбірні, якій присвятила понад тридцять років свого життя (з них два десятиліття на керівній посаді). Зі своїм попередником – директором бібліотеки Олександром Олексійовичем Бурмою та однодумцями, О.М.Серьогіна брала активну участь у перетвореннях, пов'язаних зі зміною статусу бібліотеки 1960 р., у створенні засад для перспективної систематичної науково-методичної роботи з мережею НТБ бібліотек України.

Прагматичний розум Ольги Марківни, організаторські здібності, чітке бачення мети, вміння відстоювати власну думку перед високопосадовцями сприяли ефективній розбудові головної багатогалузевої і багатовидової документної бази системи науково-технічної інформації України. Державна республіканська науково-технічна бібліотека була представлена у Міжвідомчій комісії з координації діяльності науково-технічних бібліотек Державного комітету з науки і техніки Ради Міністрів СРСР, Міністерства культури СРСР, на вченій раді Державної публічної науково-технічної бібліотеки СРСР та у Міжвідомчій комісії з питань бібліотечної роботи при Міністерстві культури УРСР. За безпосередньої участі О.М.Серьогіної відбувалися розширення функцій книгозбірні, її технічне переоснащення, масштабні зміни в якісному і кількісному складі бібліотечного фонду, наукові дослідження різного рівня, які збагатили теорію і практику бібліотекознавства, бібліографії та науково-інформаційної діяльності. За період її керівництва бібліотека була відмічена як республіканськими, так і всесоюзними нагородами.

Неоціненний внесок зробила О.М.Серьогіна у справу виховання молоді, студентства, працівників інформаційних органів та науково-технічних бібліотек, створивши базу для їхньої практичної підготовки. Величезний досвід, набутий як у передвоєнні, так і в подальші роки – невичерпне джерело знань, які Ольга Марківна передавала понад двадцять років, викладаючи курс "Бібліографія науково-технічної літератури і документації" у Київському державному інституті культури ім. О.Є.Корнійчука (нині – Київський університет культури і мистецтв). Молодь складала третину двохсотенного колективу ДРНТБ, в якому поступово народжувалися добрі традиції. За часів Серьогіної в бібліотеці набув розвитку рух наставництва, коли

досвідчені колеги допомагали початківцям, була створена Рада молодих спеціалістів, роботі з якою вона приділяла особливу увагу. Ольга Марківна виховала молоду генерацію фахівців з їхнім усвідомленням власної ролі в науково-технічному прогресі та важливих державницьких починаннях.

Учасники міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 70-річчю ДНТБ України, високо вшанували вставанням і тривалими оплесками 85-річну почесну гостю. Персональний пенсіонер республіканського значення Ольга Марківна і після виходу на заслужений відпочинок не втрачала зв'язків з колегами, багато читала, стежила за подіями в бібліотечно-інформаційному середовищі в Україні і за її межами, за розвитком бібліотеки, писала статті, до останніх днів життя переймалася долею музею трипільської культури в рідному селі. Вона виховала сина й дочку, які стали яскравими особистостями і достойними людьми з ученими ступенями.

Ім'я Ольги Марківни з вдячністю й повагою згадують ті, чия доля перепліталася з її долею, багато поколінь інформаційних і бібліотечних працівників. Життєвий шлях О.М.Серьогіної ніколи не був легким, а навпаки – іноді навіть трагічним. Для учнів і послідовників він є прикладом високого служіння обраній професії. Пам'ять про Ольгу Марківну Серьогіну – високоосвічену, обдаровану, щедрю душею людину, мудру порадицю – назавжди залишиться в наших серцях.

Колектив Державної науково-технічної бібліотеки України

БІБЛОГРАФОЗНАВСТВО

УДК 01;005

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ СТАТУС СИНЕРГЕТИКИ В НАУКЕ О БИБЛИОГРАФИИ

Т.А. Новоженова

У статті синергетика розглядається як основа синергетичної бібліографічної концепції, що цілісно пояснює феномен бібліографії з моменту її виникнення до складної організації з властивими їй властивостями і елементами будови, зв'язками з іншими суспільними системами. Автор наголошує, що синергетичні ідеї, які реалізуються в багатьох аспектах дослідження бібліографії, збагачують методологію бібліографознавства, утворюють його сучасний провідний напрям і сприяють оформленню методологічного розділу науки про бібліографію як перспективної наукової дисципліни.

Ключові слова: синергетика, методологія науки, бібліографознавство, бібліографія.

In the article a synergetics is examined as basis of synergistical bibliographic conception which integrally explains to the phenomenon of bibliography from the moment of its origins to difficult organization with incident to it properties and elements of structure, connections with other public systems. The author marks that synergistical ideas that are realized in many aspects of research of bibliography enrich methodology of bibliography, form his modern leading direction and instrumental in registration of methodological section of science about bibliography as perspective scientific discipline.